

YMPÄRISTÖVALIOKUNNAN MIETINTÖ 21/2002 vp

Hallituksen esitys laiksi rakennustuotteiden hyväksynnästä ja laiksi maankäyttö- ja rakennuslain 148 §:n muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 22 päivänä lokakuuta 2002 lähettänyt ympäristövaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laiksi rakennustuotteiden hyväksynnästä ja laiksi maankäyttö- ja rakennuslain 148 §:n muuttamisesta (HE 227/2002 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- hallitusneuvos Klaus Frösén, ympäristöministeriö
- lainsäädäntöneuvos Eija Siitari-Vanne, oikeusministeriö

- vanhempi hallitussihteeri Anja Liukko, kauppa- ja teollisuusministeriö
- apulaisjohtaja Pauli Velhonoja ja yli-insinööri Osmo Anttila, Tiehallinto
- rakennuttajainsinööri Hannu Huhtala, Suomen Kuntaliitto
- teollisuuspolitiikan asiamies Veijo Turunen, Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliitto TT
- vs. virastopäällikkö Lauri Jääskeläinen, Rakennustarkastusyhdistys RTY ry
- johtaja Markku Leinos, Rakennusteollisuus RT ry.

Lisäksi kirjallisen lausunnon on antanut Metsäteollisuus ry.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki rakennustuotteiden hyväksynnästä. Laki kohdistuu tuotteiden käyttämiseen rakentamisessa, mutta ei varsinaisesti rakennustuotteiden valmistamiseen ja kaupan pitämiseen. Rakennustuotteiden tuotehyväksyntäjärjestelmät ovat osa rakentamisen viranomaisvalvontaa.

Lakiin ehdotetaan otettavaksi säännökset nykyisin käytössä olevista hyväksyntämenetelmistä, joita ovat rakennustuotteiden tyyppihyväksyntä, laaduntarkastusyhteisöjen suorittama laadunvalvonta sekä varmennetut käyttöselosteet.

Suomessa käytössä olevat rakennustuotteiden hyväksyntämenetelmät eivät ole pakollisia. Pakollisina tuotehyväksyntäjärjestelmät voivat muodostaa kaupan teknisiä esteitä. Rakennustuotteiden kaupan teknisten esteiden ylittämiseksi on vuonna 1988 annettu neuvoston direktiivi, jossa on määritelty rakennustuotteiden CE-merkintäjärjestelmä. Lakiin ehdotetaan sisällytettäväksi myös direktiivin CE-merkintää koskevat säännökset.

Rakennustuotteilta vaadittavista ominaisuuksista on säädetty maankäyttö- ja rakennuslaissa. Maankäyttö- ja rakennuslaissa on myös CE-mer-

kintää ja tyyppihyväksyntää koskevat perussäännökset.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi maankäyttö- ja rakennuslakia rakennustuotteiden tyyppihyväksynnän osalta siten, että ministeriö, jonka toimivaltaan tyyppihyväksynnän antami-

nen voimassa olevan lain mukaan kuuluu, voi valtuuttaa myös asianmukaiset vaatimukset täyttävän yksityisoikeudellisen toimielimen antamaan rakennustuotteiden tyyppihyväksyntöjä.

Esitykseen sisältyvät lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan 1 päivästä huhtikuuta 2003.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Yleisperustelut

Esitysten puолlettavuus

Valiokunnan mielestä lakiehdotus rakennustuotteiden hyväksynnästä sekä siihen liittyvä ehdotus maankäyttö- ja rakennuslain 148 §:n muuttamisesta ovat tarpeellisia. Käytössä oleville rakennustuotteiden hyväksyntäjärjestelmille tarvitaan lainsäädännöllinen pohja. Valiokunta puoltaa ehdotettujen lakien hyväksymistä muutettui-

na. Puoltaessaan lakiehdotuksia valiokunta on kiinnittänyt erityistä huomiota rakennustuotteiden hyväksyntämenettelyjen mahdolliseen päällekkäisyyteen ja tuotteiden hyväksyntää koskevan lain soveltamisalaan.

Päällekkäiset hyväksyntämenettelyt

Lakiehdotukseen on otettu Suomessa jo pitkään käytössä olleet hyväksyntämenettelyt, joita ovat rakennustuotteiden tyyppihyväksyntä, laaduntarkastusyhteisöjen suorittama laadunvalvonta ja varmennetut käyttöselosteet. Lakiin ehdotetaan otettavaksi myös Euroopan unionin rakennustuotedirektiivin mukainen CE-merkintäjärjestelmä.

Valiokunnan huomiota on kiinnitetty siihen, miten taataan rakennustuotteiden valmistajien tasapuolinen asema, jos kilpaileville tuotteille on käytössä eri hyväksyntämenettelyjä. CE-merkintää kevyempi menettely, kuten tyyppihyväksyntä, antaa kilpailuetua niihin valmistajiin verrattuna, jotka ovat esimerkiksi viennin takia siirtyneet CE-merkintään. Eräät valiokunnan kuulemat asiantuntijat katsoivatkin, että CE-merkintä tulisi säätää pakolliseksi.

Valiokunta toteaa asian johdosta seuraavaa. Rakennustuotteiden CE-merkintäjärjestelmää on valmisteltu pitkään. Kuitenkin vasta viime aikoina on hyväksytty harmonisoituja standardeja ja annettu eurooppalaisia teknisiä hyväksyntöjä, joiden perusteella CE-merkintä voidaan tuotteen liittää. Yhdenmukaistettujen standardien hyväksyminen on osoittautunut työlääksi. Näin ollen kestänee vielä vuosia ennen kuin CE-merkintäjärjestelmä saa laajempaa käytettävyyttä. Jos CE-merkki säädettäisiin nyt käsiteltävän lain yhteydessä pakolliseksi, jouduttaisiin tilanteeseen, joissa CE-merkinnän edellyttämille standardeille annettaisiin lain sitovuus jo ennen niiden olemassaoloa. Tätä valiokunta ei pidä mahdollisena. Valiokunta toteaa lisäksi, että CE-merkintää ei ole myöskään missään vaiheessa tarkoitettu kaikkia rakennustuotteita kattavaksi järjestelmäksi.

CE-merkintäjärjestelmä tulee kuitenkin laajenemaan yhdenmukaisen eurooppalaisen standardoinnin kehittyessä. Laajenemisen myötä CE-merkintäjärjestelmästä voi tulla osittain päällekkäinen kansallisen tyyppihyväksyntämenettelyn kanssa.

Lakiehdotuksen mukaan tyyppihyväksyntäohjeet annetaan ympäristöministeriön asetuksina. Tarkoituksena on soveltaa uutta lakia siten, että ministeriö tarkistaa aina kun eurooppalainen standardi hyväksytään, onko standardi päällekkäinen tyyppihyväksyntäohjeiden kanssa. Jos päällekkäisyyttä on, CE-merkintäjärjestelmää pidetään ensisijaisena ja tyyppihyväksyntä lopetetaan kumoamalla asiaa koskevat asetukset. Kumoaminen ei kuitenkaan tapahdu automaattisesti. Tähänastiset kokemukset CE-merkintäjärjestelmästä osoittavat, että monessa tuoteryh-

mässä on tarpeen käyttää kansallisia hyväksyntäjärjestelmiä, lähinnä tyyppihyväksyntää ja käyttöselosteiden varmentamista, CE-merkintäjärjestelmää täydentävinä.

Ympäristövaliokunta pitää välttämättömänä, että uutta lakia sovelletaan yllä esitetyllä tavalla. Valiokunta korostaa, että ministeriön tulee ottaa ratkaisevana tekijänä huomioon teollisuuden tarpeet eri järjestelmien käyttöön harkitsemaan päällekkäisyyksien poistamista. Valiokunta korostaa edelleen, että ylimenokautta tuoterhyhmäkohtaisesti harkittaessa tulee tuoterhyhmän suomalaisten valmistajien kansainvälistä kilpailukykyä pitää tärkeänä päätöksenteon perusteena. Valiokunta ehdottaa eduskunnan hyväksyttäväksi lausuman rakennustuotteiden hyväksyntää koskevan lain soveltamisesta (*Valiokunnan lausumaehdotus 1*).

Soveltamisala

Rakennustuotteiden hyväksyntää koskevan lakiehdotuksen 2 §:n mukaan laki koskee maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) tarkoittamaa rakentamista eli luvanvaraista talonrakentamista. Soveltamisalaan ei kuulu teiden, siltojen, ratojen ja väylien rakentaminen eikä energia- ja tiedonsiirtoverkkojen ja niihin kuuluvien mastojen ja johtopylväiden rakentaminen. Tällaiseen muuhun rakentamiseen lakia sovellettaisiin 2 §:n 4 momentin mukaan siten kuin siitä erikseen säädetään.

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan on tärkeää, että sama tuotehyväksyntämenettely kattaa kaikki rakennustuotteen käyttökohteet. Tuotteiden valmistajien kannalta on ongelma, jos he joutuvat hyväksyttämään saman tuotteen eri hyväksyntämenettelyillä käyttökohteen mukaan. Tästä syystä valiokunta pitää tärkeänä, että rakentamisesta omilla alueillaan vastaavat ministeriöt selvittävät pikaisesti tämän lain mukaisen rakennustuotteiden hyväksyntämenettelyn soveltamista toimialoillaan. Valiokunta esittää asiasta eduskunnan hyväksyttäväksi lausuman (*Valiokunnan lausumaehdotus 2*).

Esityksen valmistelusta

Ympäristövaliokunta huomauttaa, että hallituksen esitys on jäänyt jossain määrin keskeneräiseksi. Esityksessä on lakitekniisiä ja kielellisiä heikkouksia sekä kirjoitus-, painatus- ja asiavirheitä.

Yksityiskohtaiset perustelut

1. Laki rakennustuotteiden hyväksynnästä

2 §. *Lain soveltamisala*. Pykälän 4 momentin mukaan tätä lakia sovelletaan muuhun rakentamiseen tarkoitettujen rakennustuotteiden hyväksyntään siten kuin siitä erikseen laissa taikka valtioneuvoston tai ministeriön asetuksessa säädetään.

Saadun selvityksen mukaan 4 momentin valtuutussäännös on liian avoin suhteessa perustuslain 80 §:ään, joka määrittää asetusten antamisen perusteet. Ehdotetussa laissa on useita säännöksiä, joiden soveltamisesta johonkin muuhun tuoterhyhmään kohdistuvaan toimintaan ei voida säätää lainkaan asetustasolla. Tällaisia ovat esimerkiksi kaikki viranomaisten puuttumistoimivaltaa koskevat säännökset sekä oikeusturvaan ja hyvään hallintoon liittyvät säännökset.

Edellä esitetyn perusteella valiokunta ehdottaa 4 momentin muutettavaksi niin, että lain soveltamisalan laajentamisesta voidaan säätää vain lailla.

9 §. *Tyyppihyväksynnän antaminen*. Valiokunta ehdottaa 2 momentin siirrettäväksi lakiehdotuksen 10 §:n 1 momenttiin, johon se asiasältönsä puolesta paremmin kuuluu.

10 §. *Tyyppihyväksynnän perusteet*. Valiokunta ehdottaa, että 9 §:n 2 momentti sijoitetaan 10 §:n 1 momentin toiseksi virkkeeksi. Lisäksi valiokunta ehdottaa 1 momentin kolmatta virkettä täsmennettäväksi niin, että siitä käy ilmi, että kysymys on ympäristöministeriön asetuksista.

14 §. *Rakennustuotteiden rakennuspaikka-kohtaiset näytteet*. Pykälän 1 momentin mukaan rakenteiden kelpoisuuden varmistamiseksi ympäristöministeriön asetuksella voidaan säätää, että rakenteiden ja niihin käytettyjen rakennusaineiden ja -tarvikkeiden sekä muiden rakennus-

tuotteiden laatua valvotaan rakennuspaikalla tuotteesta otetuille näytteille tehtävin kokein. Pykälän 2 momentin mukaan ympäristöministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä näytteiden ottamisesta ja kokeiden suorittamisesta.

Esityksen perustelut huomioon ottaen valiokunta pitää epäselvänä, miksi pykälän 1 momentti on kirjoitettu valtuutussäännöksen muotoon. Riittävää on, että ympäristöministeriö valtuutetaan asetuksella antamaan tarkempia säännöksiä näytteiden ottamisesta ja kokeiden suorittamisesta, kuten 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi. Ensimmäisen momentin valiokunta ehdottaa kirjoitettavaksi seuraavasti: "Rakenteiden kelpoisuutta ja laatua voidaan valvoa ottamalla rakenteista ja niihin käytetyistä rakennustuotteista ja -tarvikkeista ja muista rakennustuotteista näytteitä".

20 §. *Tyyppihyväksynnän antava ja rakennustuotteen käyttöselosteen varmentava sekä vaatimustenmukaisuuden osoittamiseen osallistuva toimielin.* Ehdotetun pykälän a kohdan mukaan toimielimeen kohdistuu eräiden muiden edellytysten ohella myös vaatimus siitä, että sillä tulee olla riittävästi varoja. Valiokunta ehdottaa a kohdan täsmennettäväksi. Toimielimen toimintaan kohdistettavien vaatimusten tulee olla riittävän täsmällisiä ja tarkkarajaisia erityisesti siksi, että ne määrittävät lakiehdotuksen 24 ja 25 §:n mukaisia toimintaan puuttumisen (toiminnan keskeyttäminen, valtuutuksen ja hyväksynnän peruuttaminen) edellytyksiä. Valiokunta ehdottaa vakavaraisuusvaatimuksen muutettavaksi muotoon "riittävät taloudelliset voimavarat tehtävien asianmukaiseksi hoitamiseksi".

28 §. *Vastuuvakuutus.* Pykälän mukaan kaikilta tässä lakiehdotuksessa tarkoitetuilta toimielimiltä edellytetään "ympäristöministeriön hyväksymää vastuuvakuutusta tai muuta siihen rinnastettavaa järjestelyä".

Ehdotetun säännöksen perusteella ympäristöministeriölle jäisi rajoittamaton harkintavalta sen suhteen, minkälaista vastuuvakuutusta toimielimeltä edellytetään. Vastuuvakuutusta koskevalla rakennustuotedirektiivin liitteen IV vaatimuksella tarkoitettaneen kuitenkin sitä, että

toimielimellä on vastuuvakuutus, joka kattaa toimintaan liittyvän korvausriskin. Mahdollista myös lienee, että toimielin voi muilla järjestelyillä tai omin varoin varautua vastaavaan korvausriskiin.

Valiokunta katsoo, että ehdotettua pykälää tulee täsmentää kahdessa suhteessa. Ensinnäkin valiokunta ehdottaa poistettavaksi vaatimuksen ympäristöministeriön erillisestä hyväksynnästä vastuuvakuutukselle tai siihen rinnastettavalle järjestelylle. Toiseksi valiokunta ehdottaa täsmennettäväksi vaatimusta vastuuvakuutuksesta tai siihen rinnastettavasta järjestelystä niin, että se on suhteessa mahdolliseen korvausriskiin.

30 §. *Rangaistussäännökset.* Valiokunta ehdottaa, että rikoksen nimi kursivoidaan 2 momentissa vakiintuneen käytännön mukaan.

31 §. *Asetuksenantovaltuus.* Pykälän 1 momentin ensimmäisestä virkkeestä valiokunta ehdottaa korjattavaksi kirjoitusvirheen. Toisen virkkeen valiokunta ehdottaa poistettavaksi, sillä siihen sisältyvät valtuudet sisältyvät jo momentin ensimmäiseen virkkeeseen.

Valiokunta ehdottaa edelleen, että pykälään lisätään uusi 4 momentti, jossa säädetään rakennustuotteiden hyväksyntää koskevien päätösten tiedottamisesta. Esimerkiksi kunnallisen rakennusvalvonnan kannalta on tärkeää, että tiedot myönnytyistä ja voimassaolevista tyyppihyväksynnoistä, teknisistä hyväksynnoista ja varmentetuista käyttöselosteista tulevat yleisesti tietoon.

32 §. *Muutoksenhaku valtuutetun tai hyväksytyn toimielimen päätökseen.* Pykälän 1 momentin mukaan asianosainen voi vaatia valtuutetun tai hyväksytyn toimielimen päätöksen oikaisemista. Momentissa jää epäselväksi tarkoittaako ilmaus "valtuutettu tai hyväksytty toimielin" samaa kuin lakiehdotuksen 26 §:ssä oleva ilmaisu "hyväksyntälaitos ja muu valtuutettu toimielin sekä hyväksytty varmentamiselin, tarkastuslaitos ja testauslaboratorio". Pykälän yksityiskohtaisten perustelujen perusteella näyttää, että ilmaisulla tarkoitetaan samaa. Tulkintaepäselvyyksien välttämiseksi valiokunta ehdottaa, että 32 §:n 1 momentissa käytetään samaa termistöä kuin 26 §:ssä.

Pykälän 3 momentissa jätetään ympäristöministeriön asetuksella säädettäväksi, millainen oikaisuvaatimuksen tekemistä koskeva menettely on ja millä tavoin oikaisuvaatimusta käsitellään.

Valiokunta toteaa, että oikaisuvaatimuksen käsittely kuuluu normaalisti hallintomenettelyn piiriin. Hallintomenettelylain 3 §:n 3 momentin mukaan asetuksella voidaan säätää, että lakia on noudatettava hallintoasiain käsittelyssä myös silloin, kun käsittely on itsenäisen julkisoikeudellisen laitoksen, julkisoikeudellisen yhdistyksen, valtioenemmistöisen osakeyhtiön tai yksityisen tehtävänä.

Hallintomenettelylain mukaan hallintomenettelylain soveltaminen välillisen julkisen hallinnon toimijoihin edellyttää siten aina erillistä säätämistä. Perusoikeusuudistuksen ja perustuslain voimaantulon jälkeen sääntely ei kuitenkaan voi olla enää hallintomenettelylaissa tarkoitetulla tavalla asetustasoista.

Perustuslaki huomioon ottaen käsiteltävässä lakiehdotuksessa ei voida säätää, että ympäristöministeriön asetuksella säädetään oikaisuvaatimuksen tekemisestä ja menettelystä oikaisuvaatimusta käsiteltäessä. Oikaisuvaatimuksen peruspiirteistä, kuten oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajasta ja siitä, mille viranomaiselle tai muulle toimijalle oikaisuvaatimus tehdään, tulee säätää lailla. Oikaisuvaatimuksen käsittely on puolestaan hallintomenettelyä, joten oikaisuvaatimuksen käsittelyn osalta laissa tulee viitata hallintomenettelylakiin ilman erityistä asetukseenantovaltuutta.

Edellä olevan perusteella valiokunta ehdottaa, että lakiehdotuksen 32 §:n 3 momentti muutetaan viittaukseksi hallintomenettelylakiin. Edelleen valiokunta ehdottaa, että pykälän 1 momenttiin lisätään säännös oikaisuvaatimuksen teon määräajasta. Määräajaksi valiokunta ehdottaa 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista.

33 §. *Muutoksenhaku ministeriön päätökseen.* Valiokunta huomauttaa, että pykälän yksityiskohtaisissa perusteluissa (s. 18) on virhe. Perusteluissa todetaan, että muutoksenhaussa noudatetaan hallintomenettelylakia. Muutoksenhaussa noudatetaan kuitenkin hallintolainkäyttölakia.

35 §. *Voimaantulo.* Valiokunta ehdottaa 1 momentin kirjoitettavaksi vakiintuneen tavan mukaisesti niin, että myös voimaantulopäivä jää -kuukauden ja -vuoden lisäksi avoimeksi.

2. Laki maankäyttö- ja rakennuslain 148 §:n muuttamisesta

148 §. *Tyyppihyväksyntä.* Pykälän 1 momentissa valiokunta ehdottaa vakiintuneen tavan mukaan kursivoitavaksi suluissa olevan sanan "tyyppi-hyväksyntä".

Pykälän 3 momentin ensimmäisen virkkeen mukaan toimielimen valtuuttamisesta sekä tyyppihyväksynnän antamisesta ja peruuttamisesta noudatettavasta menettelystä samoin kuin tarkastuselimen hyväksymisestä ja tarkastuksessa noudatettavasta menettelystä säädetään rakennustuotteiden hyväksynnästä annetussa laissa (/). Momentin toisen virkkeen mukaan "Menettelystä säädetään tarkemmin tämän lain tai rakennustuotteiden hyväksynnästä annetun lain nojalla valtioneuvoston tai asianomaisen ministeriön asetuksella".

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan tämäkään valtuutussäännös ei täytä perustuslain vaatimuksia täsmällisyydestä ja tarkkarajaisuudesta. Momentin ensimmäinen virke huomioon ottaen valtuutussäännös kohdistuu myös sellaiseen menettelyyn, josta ei voida säätää lakia alemmantasoisin säädöksiin. Valtuutussäännös ei täytä perustuslain vaatimuksia myöskään siksi, että valtioneuvoston ja ministeriön asetusta ei voida käyttää sellaisenaan rinnakkaisina ja siten vaihtoehtoisina säädöstapoina. Valiokunta huomauttaa lisäksi, että hallituksen esityksessä valtuutussäännöstä ei ole lainkaan perusteltu.

Asetuksenantovaltuuden täsmentämiseksi valiokunta ehdottaa, että 3 momentin toinen virke poistetaan ja korvataan ensimmäisen virkkeen loppuun tehtävällä lisäyksellä, jonka mukaan tarkentavia säännöksiä voidaan antaa rakennustuotteiden hyväksynnästä annetun lain nojalla annetussa ministeriön asetuksessa.

Voimaantulosäännös. Valiokunta ehdottaa, että myös tämän lain voimaantulopäivä ja -vuosi jää avoimeksi.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella ympäristövaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että lakiehdotukset hyväksytään muutettuina (Valiokunnan muutosehdotukset) ja

että hyväksytään kaksi lausumaa (Valiokunnan lausumaehdotukset).

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Laki

rakennustuotteiden hyväksynnästä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §
(Kuten HE)

2 §

Lain soveltamisala

(1—3 mom. kuten HE)

Muuhun rakennustuotteiden hyväksyntään tätä lakia voidaan soveltaa siten kuin siitä erikseen lailla säädetään.

2 luku

Rakennustuotteen CE-merkintä

3 ja 4 §
(Kuten HE)

3 luku

Rakennustuotteen eurooppalainen tekninen hyväksyntä

5—8 §
(Kuten HE)

4 luku

Rakennustuotteen tyyppihyväksyntä

9 §

Tyyppihyväksynnän antaminen

(1 mom. kuten HE)
(2 mom. poist.)

10 §

Tyyppihyväksynnän perusteet

Tyyppihyväksynnän perusteena tulee olla selvitys tuotteen ominaisuuksista, joille tyyppihyväksyntää haetaan. Ympäristöministeriön asetuksella voidaan säätää tietyn rakenteen, rakennusosan taikka tarvikkeen, tuotteen tai laitteen

tyyppihyväksynnän perusteista. Ympäristöministeriön asetuksella voidaan säätää, että hyväksytyt toimitelien varmentaa asetuksessa tarkoitettun rakenteen, rakennusosan taikka rakennukseen kiinteästi liittyvän tarvikkeen, tuotteen tai laitteen asetuksessa määriteltujen vaatimusten mukaisuuden.

(2 mom. kuten HE)

11 §
(Kuten HE)

5 luku

Rakennustuotteen käyttöselosteen varmentaminen

12 ja 13 §
(Kuten HE)

6 luku

Rakennustuotteen laadun varmentaminen

14 §

Rakennustuotteiden rakennuspaikkakohtaiset näytteet

Rakenteiden kelpoisuutta ja laatua voidaan valvoa ottamalla rakenteista ja niihin käytetyistä rakennusaineista ja -tarvikkeista sekä muista rakennustuotteista näytteitä.

(2 ja 3 mom. kuten HE)

15 §
(Kuten HE)

7 luku

Toimielinten valtuuttamista ja hyväksymistä koskevat yleiset säännökset

16—18 §
(Kuten HE)

8 luku

Valtuutettuja ja hyväksyttyjä toimitelimiä koskevat erityiset vaatimukset

19 §
(Kuten HE)

20 §

Tyyppihyväksynnän antava ja rakennustuotteen käyttöselosteen varmentava sekä vaatimusten mukaisuuden osoittamiseen osallistuva toimitelin

Toimitelimellä, joka valtuutetaan antamaan tyyppihyväksyntöjä tai varmentamaan rakennustuotteen käyttöselosteita, ja toimitelimellä, joka hyväksytään suorittamaan tässä laissa tarkoitettuja vaatimusten mukaisuuden osoittamiseen liittyviä tehtäviä:

a) tulee olla teknisesti pätevä ja ammatillisesti rehellinen henkilökunta, tarpeelliset laitteet ja riittävät taloudelliset voimavarat tehtävien asianmukaiseksi hoitamiseksi; ja

(b kohta kuten HE)

21 §
(Kuten HE)

9 luku

Toimielinten valtuuttamisesta ja hyväksymisestä päättäminen

22—25 §
(Kuten HE)

10 luku

Valtuutetun ja hyväksytyn toimitelimen toimintaa koskevat vaatimukset

26 ja 27 §
(Kuten HE)

28 §

Vastuuvakuutus

Toimielimellä, joka valtuutetaan antamaan eurooppalaisia teknisiä hyväksyntöjä tai tyyppi-hyväksyntöjä taikka varmentamaan käyt-töselosteita, sekä toimielimellä, joka hyväksy-tään suorittamaan tässä laissa tarkoitettuja ra-kennustuotteiden hyväksyntään liittyviä tehtä-viä, tulee olla *mahdollisen korvausriskin varal-ta* vastuuvakuutus tai siihen rinnastettava muu järjestely.

29 §

(Kuten HE)

30 §

Rangaistussäännökset

(1 mom. kuten HE)

Joka tarjoaa tässä laissa tarkoitettuun euroop-palaiseen tekniseen hyväksyntään tai muuhun rakennustuotteiden hyväksyntään liittyviä pal-veluja ilman tässä laissa edellytettyä ympäristö-ministeriön valtuutusta tai hyväksyntää on tuo-mittava *rakennustuotteiden hyväksyntärikko-muksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kol-meksi kuukaudeksi.

11 luku

Erinäiset säännökset ja voimaantulo

31 §

Asetuksenantovaltuus

Valtuutuksen saamisesta eurooppalaisen tek-nisen hyväksynnän tai *maankäyttö- ja rakennus-lain* 148 §:ssä tarkoitettun tyyppihyväksynnän antamiseen taikka rakennustuotteen käyt-

töselosteiden varmentamiseen ja hyväksynnästä tässä laissa tarkoitettuihin tuotehyväksyntään liittyviin tehtäviin sekä näiden edellytyksenä olevasta pätevyyden ja riippumattomuuden osoittamisesta säädetään tarkemmin ympäristö-ministeriön asetuksella. (*Poist.*)

(2 ja 3 mom. kuten HE)

Ympäristöministeriön asetuksella voidaan säätää myös eurooppalaista teknistä hyväksyn-tää tai tyyppihyväksyntää taikka käyttöselosteen varmentamista koskevan päätöksen tiedottami-sesta. (Uusi)

32 §

Muutoksenhaku valtuutetun tai hyväksytyn toi-mielimen päätökseen

Asianosainen, joka on tyytymätön hänen hakemukseensa annettuun tai häntä koskevaan *hyväksyntälaitoksen tai muun valtuutetun toimi-elimen taikka* hyväksytyn varmentamiselimen, *tarkastuslaitoksen tai testauslaboratorion* pää-tökseen, voi vaatia päätöksen tekijältä päätök-sen oikaisemista *30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.*

(2 mom. kuten HE)

Oikaisuvaatimuksen käsittelyyn sovelletaan hallintomenettelylakia (598/1982).

33—34 §

(Kuten HE)

35 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan (*poist.*) päivänä kuuta 200 .

(2 mom. kuten HE)

2.

Laki

maankäyttö- ja rakennuslain 148 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 5 päivänä helmikuuta 1999 annetun maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 148 § seuraavasti:

148 §

Tyyppihyväksyntä

Asianomainen ministeriö voi hakemuksesta määrääjäksi hyväksyä rakenteen, rakennusosan taikka rakennukseen kiinteästi liittyvän tarvikkeen, tuotteen tai laitteen rakentamisessa käytettäväksi (*tyyppihyväksyntä*). Hyväksynnän yhteydessä voidaan myös poiketa rakentamista koskevista määräyksistä. Ministeriö voi valtuuttaa asianmukaiset vaatimukset täyttävän toimielimen antamaan tyyppihyväksyntöjä. Toimielin ei kuitenkaan voi hyväksynnän yhteydessä poiketa rakentamista koskevista määräyksistä.

(2 mom. kuten HE)

Toimielimen valtuuttamisesta sekä tyyppihyväksynnän antamisesta ja peruuttamisesta noudatettavasta menettelystä samoin kuin tarkastuselimen hyväksymisestä ja tarkastuksessa noudatettavasta menettelystä säädetään rakennustuotteiden hyväksynnästä annetussa laissa (/) ja sen nojalla annetussa ministeriön asetuksessa. (Poist.)

Voimaantulosäännös

Tämä laki tulee voimaan (*poist.*) päivänä kuuta 200 .

Valiokunnan lausumaehdotukset

1. *Eduskunta edellyttää, että harkittaessa rakennustuotteiden kansallisten tyyppihyväksyntäohjeiden kumoamista niiden ollessa päällekkäisiä eurooppalaisen CE-merkintäjärjestelmän kanssa, otetaan huomioon rakennustuotteiden valmistajien tarpeet eri hyväksyntäjärjes-*

telmien käyttöön pitäen kuitenkin ensisijaisena CE-merkintäjärjestelmää.

2. *Eduskunta edellyttää, että asianomaiset muut ministeriöt kuin ympäristöministeriö pikaisesti selvittävät tämän lain mukaisten rakennustuotteiden hyväksyntämenettelyjen soveltamista toimialaansa kuuluvaan rakentamiseen.*

YmVM 21/2002 vp — HE 227/2002 vp

Helsingissä 15 päivänä tammikuuta 2003

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Pentti Tiusanen /vas	Jari Leppä /kesk
vpj.	Tytti Isohookana-Asunmaa /kesk	Hanna Markkula-Kivisilta /kok
jäs.	Mikko Elo /sd	Rauha-Maria Mertjärvi /vihr
	Christina Gestrin /r	Säde Tahvanainen /sd
	Rakel Hiltunen /sd	Hannu Takkula /kesk
	Anne Holmlund /kok	Pia Viitanen /sd
	Riitta Korhonen /kok	Pekka Vilkuna /kesk.
	Kari Kärkkäinen /kd	

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Salme Kandolin.